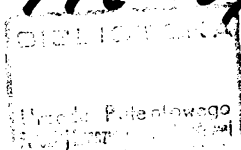


URZĄD PATENTOWY



C 14c 13/100



POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 39807

Kl. 28 a, 8

Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy*)
Poznań, Polska

Sposób wytwarzania skórek dla przemysłu galanteryjnego, obuwniczego, introligatorskiego i pokrewnych

Patent trwa od dnia 23 maja 1956 r.

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania skórek z kątnicy zwierzęcej (grubego jelita) dla przemysłu galanteryjnego, zwłaszcza artystycznego, obuwniczego, introligatorskiego i tym podobnych.

Z kątnicy zwierzęcej, na przykład bydlęcej, poddanej odpowiedniemu rozcięciu i przerobowi można uzyskać skórki od przezroczystych jak pergamin do skór nieprzezroczystych jak zamsze lub skóry wierzchnie. Naturalny wzór komórek kątnicy przez odpowiedni przerób i ułożenie materiału pozwala uzyskać szczególnie ciekawe i przyjemne efekty przy zastosowaniu go w postaci pergaminu do wytwarzania np. luksusowych abażurów.

Według wynalazku odpowiednio wyszlamowane i oczyszczone kątnice, zwłaszcza bydlęce, odłuszcza się za pomocą środków powierzchniowo czynnych, najlepiej mersolanem rozproszonym w wodzie z małą dawką żółci bydlęcej. Oczysz-

czony i następnie starannie wypłukany surowiec traktuje się przez stosunkowo niedługi czas wodnym roztworem garbnika, aż do charakterystycznego zwiócenia materiału, a po tej czynności płucze się go i umieszcza w zakwasie z otrąb, zwłaszcza pszennych i mąki, najlepiej żytniej, aż do czasu charakterystycznego odstawania błony. Następnie poddaje się go piklowaniu za pomocą wodnego roztworu, zawierającego około 1% kwasu mrówkowego, około 0,7% siarczanu magnezu i około 2% alunu glinowego. W kąpielu piklującej pozostawia się kątnicę przez czas około 8-10 godzin, a następnie przekłada do brzezki, zawierającej tiosiarczan sodowy. Gęstość brzezki wynosi około 25°Bé. Kątnicę pozostawia się w brzezce przez około 24 godzin, po czym płucze i zanurza na przeciąg 12 godzin w około 1%-wym roztworze formaliny. Po tym czasie kątnicę umieszcza się w wodnym roztworze sody o pH = około 8, następnie płucze i ewentualnie jeszcze raz traktuje 2%-owym roztworem tiosiarczanu sodowego i znowu płucze.

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcą wynalazku jest Leon Mazan.

Skórę otrzymaną sposobem według wynalazku można następnie poddawać dowolnym procesom wykończalniczym, a więc farbowaniu, tłuszczeniu, obróbce mechanicznej, jak np. groszkowaniu.

Przykład. Kątnice bydłce dokładnie rozmoczone (co trwało kilka dni) starannie oczyszczone ze szlamu, a następnie traktowano w temperaturze 35°C w czasie przez około 30 minut „Mersolanem“, rozprowadzonym we wodzie w stosunku 1 : 2 z małą dawką żółci bydłcej. Z kolei surowiec płukano najpierw ciepłą, a potem zimną wodą, aż do chwili otrzymania klarownych popłuczyn. Kątnice zalano następnie wodą i dodano 0,5% garbonu, utrzymując temperaturę 35°C. Po około 20 minutach, kiedy nastąpiło charakterystyczne zwiótczenie surowca, poddano go płukaniu, a następnie umieszczono w zakwasie z otrąb pszennych i mąki żytniej. W zakwasie kątnice przebywały tak długo, aż nastąpiło charakterystyczne odstawanie błony. Następnie umieszczono je w roztworze piklującym, zawierającym w 100 częściach wagowych wody 1 część wagową kwasu mrówkowego, 0,7 części wagowych siarczanu magnezu i 2 części wagowe alunu glinowego. Piklowanie trwało około 8 godzin, po czym kątnice wprowadzono na okres 24 godzin do brzezki z tiosiarczanem sodowym o gęstości 25°Bé. Po tym czasie kątnice przepłukano z nalołu siarkowego i zanurzono na około 12 godzin w 1%-owym roztworze formaliny, a następnie przeniesiono do wodnego roztworu sody o pH = 8. Po 30 minutach surowiec wypłukano czystą wodą i pozostawiono przez noc do odcieknięcia. Na drugi dzień traktowano go jeszcze 2%-owym roztworem tiosiarczanu sodowego i wypłukano.

Tak spreparowany materiał poddano barwieniu za pomocą barwników bezpośrednich i kwaśnych w temperaturze około 45°C. Po ufarbowaniu wypłukano, podsuszono i napięto na ramy, apreturując otrzymaną skórę według ogólnie przyjętych zasad przy wierzchoch chromowych, po czym poddano materiał groszkowaniu.

Otrzymaną sposobem według wynalazku skórę można stosować w zależności od rodzaju wykończenia do najrozmaitszych celów, np. jako uszczelki do instrumentów muzycznych, do wytwarzania luksusowych pergaminów do abażurów lub opraw książkowych itp. Szczególnie ciekawe efekty dekoracyjne wskutek naturalnego desenia i odpowiedniego rozcięcia kątnicy uzyskuje się przy przerobieniu skóry na pergamin. Materiał ten nadaje się do wytwarzania luksusowych abażurów i okładzin książkowych.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania skór dla przemysłu galanterijnego, obuwniczego, introligatorskiego i pokrewnych z jelit zwierzęcych, znamienny tym, że rozmoczone i oczyszczone ze szlamu kątnice, zwłaszcza bydłce, odtłuszcza się za pomocą środków powierzchniowo czynnych z dodatkiem żółci bydłcej, najlepiej w temperaturze 35°C, po czym po przepłukaniu traktuje wodnym roztworem garbnika aż do charakterystycznego zwiótczenia materiału, a następnie poddaje działaniu zakwasu, najlepiej z otrąb pszennych i mąki żytniej, po czym pikluje wodnym roztworem kwasu mrówkowego, siarczanu magnezu i alunu glinowego, a następnie umieszcza się w brzezce z tiosiarczanem sodowym, po czym skóry poddaje się działaniu około 1%-owego wodnego roztworu formaliny, a potem ewentualnie przepłukaniu roztworem sody o pH = około 8 i dalszemu traktowaniu 2%-owym wodnym roztworem tiosiarczanu sodowego, a tak spreparowaną skórę poddaje się następnie znanym procesom wykończalniczym, jak farbowaniu, natłuszczaniu, groszkowaniu itp.

Wojewódzki Związek Spółdzielni
Pracy

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych